

בא ראה, כְּשִׁיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, רוּחַם הִיָּתָה שְׁבוּרָה בְּתוֹכְכֶם, וְהָיוּ שׁוֹמְעִים אוֹתָם תְּשַׁבְּחוּת וְלֹא יִכּוּלִים לִשְׁמַחַת. וּבְשַׁעֲרֵה שְׁכַל הָאוּכְלוֹסִין וְהַמְרַפְּבוֹת יִצְאוּ עִם הַשְּׂכִינָה, כָּלֶם הָרִימוּ שִׁירִים וְתְשַׁבְּחוּת לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעוֹרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת רוּחָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת אוֹתָם תְּשַׁבְּחוּת, וְעִמְדָה רוּחָם בְּתוֹכְכֶם שְׁלֵא פָּרְחוּ.

כְּשִׁאֲדָם עֹזֵב עֲבוּדָה, אִזּוּ יוֹדֵעַ אֶת שְׁכָרוֹן הַעֲצָמוֹת וְשְׁכָרוֹן הָרוּחַ. כִּי יִשְׂרָאֵל, כְּשִׁיִצְאוּ מִמִּצְרַיִם, אִזּוּ טְעָמוֹ טַעַם הַמְּוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָפָא אוֹתָם, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת יג) וְה' הִלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וְגו'. וְכָל הַדְּרָכִים הָיוּ מַעֲלוֹת רִיחוֹת שֶׁל רְפוּאָה, וְנִכְנָסִים לְגוֹפָם וּמִתְרַפְּאִים, וְקוֹל הַתְּשַׁבְּחוֹת שֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים, הָיוּ שְׁמַחִים וְנַחֲמִים בְּרוּחָם.

וּפְרָעָה וְכָל אוֹתָם הָאוּכְלוֹסִים שֶׁלוֹ הָיוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם לְלוֹוֹת אוֹתָם עַד שִׁיִצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְכָל כָּל אוֹתָם גְּדוּלִים שְׂרִים הַמְּמַנִּים עֲלֵיהֶם וְעַל שְׂאֵר הָעַמִּים, לִוּוֹ אֶת הַשְּׂכִינָה וְאֶת יִשְׂרָאֵל כָּלֶם, עַד שֶׁחָנּוּ בְּאִיתָם בַּקֶּצֶה הַמְּדַבֵּר. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְיָהִי בְּשִׁלַּח פְּרָעָה אֶת הָעָם וְגו'. כִּי קָרוֹב הוּא. כִּי קָרוֹב הוּא, אוֹתָהּ שְׁבוּעָה שְׁנֹשְׁבַע אַבְימֶלֶךְ לְאֹבוֹת עַל אוֹתוֹ טוֹב שֶׁעָשׂוּ הַפְּלִשְׁתִּים לְאֹבוֹת, שְׁכָתוּב (בְּרַאשִׁית כא) כַּחֲסֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעַם הָאֶרֶץ אֲשֶׁר גִּרְתָּה בָּהּ.

וְיָהִי בְּשִׁלַּח פְּרָעָה אֶת הָעָם. מַה כְּתוּב לְמַעֲלָה? וְיָקָם פְּרָעָה לְלִילָה הוּא וְכָל עֲבָדָיו. בֵּא רָאָה, הַנִּקְמָה הַעֲלִינָה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִצְרַיִם, שֶׁלֹּשָׁה סוּגֵי מוֹת הָיוּ: אֶחָד שֶׁעָשׂוּ הַבְּכוֹרִים בְּמִצְרַיִם, שֶׁהִרְגוּ כָּל אוֹתָם שְׁנֵי בְּרוּךְ הוּא

תָּא חֲזִי, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, רוּחִיהוֹן הָהָה תְּבִיר בְּגוּוֹיֵיהוּ, וְהָיוּ שְׁמַעִין אֵינּוֹן תְּשַׁבְּחוּן, וְלֹא יִכְלִין לְמַחְדִּי, וּבְשַׁעֲרֵתָא דְכָלְהוּ אוּכְלוֹסִין וְרִתִּיכִין נִפְקוּ בְּשַׁכִּינְתָא, כָּלְהוּ אָרִימוּ תְשַׁבְּחוּן וְשִׁירִין קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא רוּחִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, וְהָיוּ שְׁמַעִין אֵינּוֹן תְּשַׁבְּחוּן, וְקָאִים רוּחִיהוֹן בְּגוּוֹיֵיהוּ דְלֵא פָּרְחוּן.

כַּד נָשׂ כַּד אִיהוּ שְׁבִיק פּוֹלְחָנָא, כַּדִּין יָדַע תְּבִירוֹ דִּגְרָמוֹי, תְּבִירוֹ דְרוּחִיהָ. כִּי יִשְׂרָאֵל, כַּד נִפְקוּ מִמִּצְרַיִם, כַּדִּין טְעִימוּ טַעַמָא דְמוֹתָא, וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִסִּי לוֹן, דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת יג) וַיֵּי' הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וְגו'. וְכָל אוֹרְחִין, הָיוּ סִלְקִין רִיחִין דְאַסוֹתָא, וְעָאִין לְגוֹפֵיֵיהוּ וְאַתְסִיין, וְקַל תְּשַׁבְּחוּן דְהָיוּ שְׁמַעִין, הָיוּ חֲדָאן וְנִיחִין בְּרוּחִיהוֹן.

וּפְרָעָה וְכָל אֵינּוֹן אוּכְלוֹסִין דִּילֵיהָ, הָיוּ אֲזֵלִי בְּתִרְיָהוּ, לְאוֹזְפָא לוֹן, עַד דְנִפְקוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְכֵן כָּל אֵינּוֹן רְבִרְבִין דְמִמְנָן עֲלֵיהוֹן, וְעַל שְׂאֵר עַמִּין, אוֹזִיפוּ לָהּ לְשַׁכִּינְתָא וְלִישְׂרָאֵל כָּלְהוּ, עַד דְשָׂארוּ בְּאִיתָם בַּקֶּצֶה הַמְּדַבֵּר, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, וְיָהִי בְּשִׁלַּח פְּרָעָה אֶת הָעָם וְגו'. כִּי קָרוֹב הוּא, כִּי קָרוֹב הוּא, הָהוּא אוֹמָאָה דְאוּמֵי אַבְימֶלֶךְ לְאַבְהֶן, עַל הָהוּא טִיבוֹ דְעַבְדוֹ פְּלִשְׁתִּים לְאַבְהֶן, דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית כא) כַּחֲסֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעַם הָאֶרֶץ אֲשֶׁר גִּרְתָּה בָּהּ.

וְיָהִי בְּשִׁלַּח פְּרָעָה אֶת הָעָם, מַה כְּתִיב לְעִילָא, וְיָקָם פְּרָעָה לְלִילָה הוּא וְכָל עֲבָדָיו. תָּא חֲזִי, נוֹקְמָא עֲלָאָה דְעַבְד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמִצְרַיִם. תְּלַת מוֹתָנֵי הָיוּ. חֵד, דְעַבְדוֹ בּוֹכְרִין בְּמִצְרַיִם, דְקָטִילוּ כָּל אֵינּוֹן דְאַשְׁכְּחוּ. וְחֵד, הָיוּ: אֶחָד שֶׁעָשׂוּ הַבְּכוֹרִים בְּמִצְרַיִם, שֶׁהִרְגוּ כָּל אוֹתָם שְׁנֵי בְּרוּךְ הוּא